

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 8 oktober 2019
(OR. en)

12862/19

ENFOPOL 434
JAI 1037
COSI 207
CATS 117
JAIEX 148

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	8 oktober 2019
till:	Delegationerna

Föreg. dok. nr:	12326/19 + COR 1
-----------------	------------------

Ärende:	Rådets slutsatser om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn – Rådets slutsatser (den 8 oktober 2019)
---------	--

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, som antogs av rådet vid dess 3717:e möte den 8 oktober 2019.

RÅDETS SLUTSATSER**den 8 oktober 2019****om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn**

1. Sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande kränker barnets innersta väsen och orsakar stor fysisk och psykisk skada, vilket kan traumatisera offren för livet. Internet har skapat helt nya möjligheter för förövare och brottslingar när det gäller att sprida, handla med, inneha och titta på barnpornografi. Detta har avsevärt ökat efterfrågan på nytt material och därmed risken för att barn över hela världen blir offer.
2. Förövarna agerar vanligtvis över gränserna och använder sociala medieplattformar och elektroniska kommunikationstjänster liksom peer-to-peer-nät, s.k. bulletproof hosting, cyberlocker-webbplatser, särskilda forum på den mörka webben och andra digitala ”fristäder” där övergrepp mot barn offline aktivt uppmuntras i syfte att få fram nytt material ”med ett högt värde” och där brottet är normaliserat. Det är viktigt att som en internationell prioritering fokusera på att spåra upp de personer som producerar materialet med hänsyn till hur grova deras brott är och hur allvarlig skada de kan orsaka.
3. Gärningsmännen använder sig av kryptering och andra anonymiseringstekniker för att dölja sin identitet och lokalisering. De använder kommunikationsplattformar som hyses och administreras i olika länder för att locka barn till övergrepp och utöva utpressning mot dem för att få fram barnpornografiskt material medan de brottsbekämpande organen, som hindras av obfuskeringsmetoder och olika rättsordningar i olika jurisdiktioner, särskilt i tredjeländer, har svårt att göra framsteg i sina utredningar.
4. Kampen mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande av barn är ofta också en kamp mot organiserad brottslighet och människohandel.

5. Mot denna bakgrund, och i överensstämmelse med EU:s regelverk¹, bekräftar rådet EU:s och dess medlemsstaters åtagande att skydda barns grundläggande rättigheter och brottsoffers rättigheter och bekämpa sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn, både offline och online, oavsett var barnet befinner sig eller vilket medborgarskap det har. Att minska antalet barn som faller offer för sexuella övergrepp och öka andelen framgångsrika utredningar förblir en viktig politisk och operativ prioritering.
6. I detta sammanhang välkomnar rådet tillkännagivandet av WeProtect Global Alliances toppmöte mot sexuellt utnyttjande av barn, som ska äga rum i Addis Abeba i Etiopien den 11–12 december 2019, och erkänner dess betydelse som ett sätt att samarbeta med viktiga intressenter i denna svåra fråga. Rådet uppmanar medlemsstaterna att på lämplig nivå delta i toppmötet för att utbyta god praxis, lära av andra och uppmuntra andra länder att ansluta sig till och genomföra de gemensamma målen för initiativet WeProtect Global Alliance.
7. Härvid erinrar rådet om följande:
 - a) Antagandet av direktiv 2011/93/EU om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn och det åtagande EU och dess medlemsstater gjort för att fullt ut införliva direktivets bestämmelser i de nationella ordningarna. Av 2016 års rapporter från kommissionen till rådet och Europaparlamentet² framgick det att även om stora ansträngningar gjorts för att införliva direktivet krävdes ytterligare införlivandeinsatser för att säkerställa att barn kan dra nytta av hela det mervärde som direktivet innebär. I enlighet med rapporterna krävs fortfarande ytterligare ansträngningar, särskilt vad gäller förebyggande och materiella straffrättsliga bestämmelser samt hjälp, stöd och skyddsåtgärder för barn som är brottsoffer.

¹ Artiklarna 82 och 83 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (konsoliderad version).

² [COM/2016/0871](#) och [COM/2016/0872](#).

- b) Antagandet och, i förekommande fall, den praktiska tillämpningen av bestämmelserna i direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem, som är tillämpligt på alla brottsoffer och alla slags brott med emphasis på ett barnorienterat förhållningssätt, där barnets bästa ska komma i främsta rummet under hela det straffrättsliga förfarandet.
- c) Antagandet av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer och den kompletterande politiska ramen enligt det horisontella mandatet för EU-samordnaren för kampen mot människohandel.
- d) Den europeiska säkerhetsagendan³ där it-brottslighet och samtliga dess förgreningar, inbegripet sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn, tas upp som en av tre huvudprioriteringar som ska tas itu med för att säkerställa medborgarnas säkerhet och unionens värderingar.
- e) EU:s strategiska ram och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati⁴, där EU bekräftar sitt engagemang att främja och skydda alla mänskliga rättigheter och därvid förespråkar de rättigheter som tillkommer barn, med särskild inriktning på att skydda barn från våld.
- f) EU:s och dess medlemsstaters åtagande om att uppnå målet att avskaffa sexuellt utnyttjande av barn i enlighet med FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling⁵ och Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp⁶.

³ [COM\(2015\) 185 final](#) och utkast till rådets slutsatser om den förnyade strategin för inre säkerhet i Europeiska unionen 2015–2020 (ST 9798/15).

⁴ [11855/12](#).

⁵ [FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling](#).

⁶ [Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp](#), 2007.

- g) FN:s resolution av den 24 maj 2019 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn på nätet⁷, konventionen om barnets rättigheter och det fakultativa protokollet till konventionen om barnets rättigheter om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi⁸.
 - h) Tilläggsprotokollet om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet.
 - i) Rådets slutsatser från 2012 om en global allians mot sexuell exploatering av barn på internet⁹.
 - j) Uppmaningen till medlemsstaterna i rådets slutsatser om genomförandet av EU:s andra handlingsplan för jämställdhet under 2017¹⁰ att fortsätta att sträva efter att förebygga, bekämpa och lagföra av alla former av sexuellt och könsrelaterat våld.
8. Rådet uppmanar EU och dess medlemsstater att regelbundet utvärdera lagstiftningens effektivitet när det gäller att bekämpa sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn för att säkerställa att den är ändamålsenlig. Genusmedvetna bedömningar bör särskilt beakta förebyggande, utredning och lagföring av brott, inbegripet sådana brott som begåtts genom missbruk av onlineplattformar, och tillhandahållande av hjälp och stöd till barn som är brottsoffer under och efter utredningen, liksom skyddsåtgärder under straffrättsliga förfaranden. Åtgärderna bör emellertid inte begränsas till det straffrättsliga området.
9. Rådet erkänner betydelsen av jämställdhetsintegrering och anläggandet av ett sektorsövergripande, heltäckande och inkluderande perspektiv vid utformningen och genomförandet av framtida strategier och lagstiftning inom alla områden som rör bekämpningen av sexuella övergrepp mot barn.

⁷ FN:s ekonomiska och sociala råd och FN:s kommission för brottsförebyggande arbete och straffrätt, [Countering child sexual exploitation and sexual abuse online](#), 24 maj 2019.

⁸ [Fakultativt protokoll till konventionen om barnets rättigheter om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi](#), 25 maj 2000.

⁹ [10607/12](#).

¹⁰ [14027/18](#).

10. Rådet erinrar om hur viktigt det är med snabba insatser för att utreda och lagföra förövarna och rädda barn som är offer för sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande från situationer med fortgående lidande och uppmanar de behöriga myndigheterna att maximalt utnyttja befintliga verktyg och mekanismer som är tillgängliga på nationell nivå och EU-nivå, särskilt vid Europol och Eurojust. Rådet framhåller behovet av att ha lämpliga och specifika verktyg för att bekämpa övergrepp mot barn på internet, inklusive möjligheten för de behöriga myndigheterna att utnyttja de uppgifter som samlats in under utredningarna. Härvid erinrar rådet om RIF-rådets slutsatser av den 6–7 juni 2019, där det understryks att lagring av uppgifter är nödvändigt för en effektiv utredning och lagföring av grova brott. Dessutom bör man i samband med lagstiftningsreformer bibehålla den rättsliga möjligheten att ha system för lagring av uppgifter, i enlighet med principerna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
11. I detta sammanhang uppmanar rådet medlemsstaterna att utveckla och tillämpa innovativa utredningsmetoder samt att överväga att tilldela specialiserade brottsbekämpningsresurser till bekämpningen av övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn. Utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna skapar mervärde för dessa initiativ.
12. Rådet anser att branschen, särskilt onlineplattformarna, har en särskilt viktig roll när det gäller att bidra till att förebygga och avskaffa sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn, bland annat genom att snabbt ta bort barnpornografiskt material från nätet. Oaktat de pågående insatserna noterar rådet att mer måste göras för att lösa de tekniska, juridiska och mänskliga utmaningar som drar ned effektiviteten i de behöriga myndigheternas arbete.

13. Rådet uppmanar enträget branschen att säkerställa att brottsbekämpande myndigheter och andra behöriga myndigheter såsom lagen föreskriver har tillgång till e-bevisning, också när den är krypterad eller finns på servrar utomlands, utan att förbjuda eller försvaga kryptering och med full respekt för integriteten och garantierna för rättvis rättegång i överensstämmelse med tillämplig lagstiftning. Vidare bör samarbetet mellan nationella brottsbekämpande myndigheter, internetleverantörer, Europol och Interpol intensifieras i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen, t.ex. genom utveckling av mekanismer för krypterat informationsutbyte. Ett sådant samarbete skulle kunna göra det möjligt att kontinuerligt övervaka nätet i syfte att identifiera och blockera webbplatser som innehåller barnpornografi och få dessa uppförda på förteckningar över förbjudna webbplatser. Rådet betonar i synnerhet vikten av att säkerställa att utvecklingen av ny teknik inte inverkar negativt på möjligheten att blockera barnpornografiskt material på nätet. På denna punkt uppmanar rådet industrin att samarbeta med berörda aktörer där så är lämpligt.
14. Rådet noterar med oro den exponentiella ökningen av barnpornografiskt material på nätet under de senaste åren. Det behövs bättre lösningar för hanteringen av rapporter om sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn på nätet och för frågan om hur dessa ska prioriteras, om snabba insatser för att rädda offer från pågående övergrepp ska kunna säkerställas. Rådet uppmanar leverantörer av onlinetjänster att avlägsna sådant innehåll på nätet som identifierats som barnpornografiskt material eller att göra detta innehåll oåtkomligt så snart som möjligt efter det att de har blivit medvetna om innehållet. Rådet uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder för att komma till rätta med denna tilltagande utmaning. Rådet framhåller också civilsamhällets betydelse, i synnerhet Inhopes hotlines, när det gäller att stödja att barnpornografiskt material tas bort från nätet och uppmanar medlemsstaterna att överväga ytterligare möjligheter för nationella myndigheter att stödja civila hotlines, särskilt i de fall då företagen uppvisar bristande samarbetsvilja.

15. Rådet erkänner dessutom att det är nödvändigt att anlägga en flerpartsstrategi som omfattar näringslivet, civilsamhället, brottsbekämpande organ och regeringar (bl.a. genom offentlig- privata partnerskap) för att samordna de förebyggande insatserna och på så sätt maximera deras effektivitet. Rådet uppmanar kommissionen att överväga ytterligare insatser för att stödja förebyggande initiativ.
16. Rådet välkomnar särskilt medlemsstaternas genomförande av förebyggande strategier, såsom den omfattande prövningen av alla yrkesverksamma och frivilliga som regelbundet har direkt kontakt med barn, inrättandet av förebyggande program för förövare och inledningen av upplysningskampanjer i skolor och för allmänheten i syfte att stärka ungdomarnas motståndskraft på nätet och deras digitala medborgarskap. Rådet uppmanar medlemsstaterna att fortsätta att utvidga och utbyta god praxis på dessa områden och uppmanar kommissionen att fortsätta att främja och samordna sådana förebyggande strategier inom alla tjänster där man arbetar med barn.
17. Rådet välkomnar deltagandet av behöriga myndigheter i EU:s medlemsstater i samarbetsinsatser inriktade på bekämpning av sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn. Rådet uppmanar dem att fortsätta att fördjupa sitt engagemang, bl.a. i Empacts prioritering av sexuellt utnyttjande av barn inom ramen för EU:s policycykel avseende organiserad och grov internationell brottslighet och Europols arbetsgrupp för identifiering av offer.
18. Rådet välkomnar de goda insatser som gjorts av Europeiska it-brottscentrumet (EC3) vid Europol för att stödja de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och framhåller vikten av att den senaste tekniken finns tillgänglig för utredningar. Rådet uppmanar EC3 att fortsätta att hjälpa medlemsstaterna med att förebygga och upptäcka alla former av brottslighet med koppling till sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn och med att bekämpa spridningen av barnpornografiskt material på nätet, inbegripet livesända övergrepp mot barn.

19. Rådet betonar också Eurojusts roll när det gäller att stödja nationella utredande myndigheter och åklagarmyndigheter i syfte att undvika strafflöshet i samband med sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn. Rådet understryker betydelsen av samarbete mellan Eurojust och Europol och förbättringarna och initiativen inom digital straffrätt.
20. Rådet understryker vikten av att tillhandahålla brottsbekämpande och andra myndigheter lämplig utbildning så att de effektivt kan bekämpa sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn, med särskild tonvikt på skyddet av offren. Rådet välkomnar härvid den utbildningsportfölj som Cepol erbjuder.
21. Vidare erkänner rådet betydelsen av en global, samordnad strategi för bekämpandet av sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn och efterlyser ett starkt engagemang i samarbetet med tredjeländer och andra viktiga aktörer via befintliga samsarbetskanaler för att sätta stopp för dessa förfärliga brott.
22. Rådet erinrar om löftet från ministrarna med ansvar för rättsliga och inrikes frågor i EU:s medlemsstater om att delta i de gemensamma politiska och operativa mål som fastställdes vid lanseringen av den globala alliansen¹¹ och det arbete som länderna redan har genomfört¹². Rådet vädjar till medlemsstaternas behöriga myndigheter att utvidga sitt deltagande i och sin användning av tekniska lösningar såsom Interpols internationella databas över sexuellt utnyttjande av barn för att underlätta internationella utredningar, i linje med vad de åtagit sig inom ramen för den globala alliansen. Tillgången till Interpols internationella databas över sexuellt utnyttjande av barn är av avgörande betydelse för informationsutbytet i globala ärenden, men deltagandet är fortfarande lågt i vissa delar av världen. Ett brett deltagande i databasen ger värdefull sakkunskap om olika språk som används i videor som andra myndigheter har lämnat in och främjar på så sätt ett bättre skydd av barn i hela världen.

¹¹ [Deklaration vid lanseringen av den globala alliansen mot sexuellt utnyttjande av barn på internet](#). Global Alliance slogs 2014 samman med WeProtect (ett flerpartsinitiativ för att bekämpa globalt sexuellt utnyttjande av barn lett av Storbritannien), för att kombinera styrkorna i båda initiativen och undvika dubbelarbete.

¹² Detta arbete belyses i den globala alliansens rapporter från [2013](#) och [2015](#).

23. Rådet välkomnar den globala alliansen mot sexuellt utnyttjande av barn på internet, WeProtect Global Alliance, som en global flerpartsorganisation som sammanför regeringar, brottsbekämpande och rättsliga myndigheter, näringslivet och civilsamhället för att effektivisera kampen mot dessa brott i hela världen. WeProtect Global Alliances modell *National Response*¹³ och dess hotbedömningsmodell *Global Threat Assessment*¹⁴ fyller en viktig funktion när det gäller att identifiera luckor och avgöra prioritet för insatser.
24. Rådet uppmanar medlemsstaterna att fördjupa sitt samarbete med tredjeländer i kampen mot sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn och att tillhandahålla en översikt över befintliga åtgärder till stöd för tredjeländer i kampen mot sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn, inbegripet företeelsen med personer som begår sexuella övergrepp mot barn utomlands och livesända sexuella övergrepp mot barn, och uppmanar kommissionen att skaffa sig överblick över det pågående stödet i syfte att underlätta framtida arbete på detta område.
25. EU uppmanar tredjeländer att överväga att ansluta sig till Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp¹⁵, som den viktigaste rättsliga ramen på internationell nivå för att bekämpa brottet sexuella övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn och en modell för nationell lagstiftning.
-

¹³ [Model National Response](#), 2018, We Protect Global Alliance.

¹⁴ [Global Threat Assessment](#), 2018, We Protect Global Alliance.

¹⁵ [Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp](#), 2007.